

Terörist ile Zerdüştileri bir tutarsak İran'ı küstürürüz

Bugün yeni Milli Eğitim Bakanımız İsmet Yılmaz için birkaç söz edecektim, vaz geçtim. Cumhurbaşkanımızdan İran'ı incitecek sözler duyduk, bunu yazacağım.

Yine de İsmet Yılmaz ile başlayabilirim. Haberi yok, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında YGS ve LYS tamamen tarih olacak. Ama yüzlerce sınav şirketi “bana gel abi bende garantili giriş var” diye gençlerin ve velilerin yolunu kesmeye başlayacak. Yeni sistem Amerikancı “Ne kaa sınav o kaa giriş garantisi” para sağma sistemidir.

Bakanımız hiç alanı olmadığı için şoklar yaşayacak. İşinin ehli olmayanı iş başına getirme serüveniyle geldiğimiz nokta bu. Düşük profilli eğitim bakanı gerekiyordu ya... Ama dert değil, zaten Dünya Bankasının baş danışmanları Çiller'den beri iş başında, her şey paket halinde hazır. Sıradaki paketten sınav şirketleri pazarı çıkacak. Devlet eliyle tek tip(!) sınav kalkacak, sınav şirketleri ve özel soru bankaları açılacak.

Özetle, sınavları piyasaya devir için süresi doldu, YÖK kendini lağvediyor, sonra onu da biz kaldırdık diye hava atacaklar. Hani ulus devlet küçültülüyor ya... Diyemiyorlar, 2023 de o da tarih olacak. (Biz bu akılla gidersek o da olur.)

Bakanımızın özgeçmişine baktım, ilginç bir isim gördüm. Annesinin adı Turunç. Ne hoş. İlkokuldayken Portakal adında bir arkadaşımız vardı. Mahallemizin adı da Portakallık.

O zamandan beri böyle isimler ilgimi çeker. Turunçgillere Farsça ve Urduca “narenc” deniyor. Bizde halk arasında “narenciye” diyoruz. Bunları özellikle belirtiyorum, Farsçayla ne kadar iç içe olduğumuzu fark ettirmek istiyorum. Az sonra bunun nedenini anlayacaksınız.

Greyfurt da turunçgillerden olduğu halde bu isim Türkçe değil, İngilizce. Neden böyle oldu, onu da merak ederim. Çünkü Rize'de ona “kızmemesi” deriz. Hatta içi kırmızı olanına “kinkan” deriz. Dilimizin bu zenginliklerini kaybediyoruz.

Greyfurta Antalya'da bugün Şatoks deniyor, ancak halk arasında adı kızmemesi deniyor. Kıbrıs'taki adı da kızmemesidir. Rize, Antalya ve Kıbrıs'ta ortak narenciye adları...

Tarihte kızmemesi adı bugünkü gibi algılanmıyordu, çünkü bebeği doyuran kutsal mama o sayede var olabiliyordu. Kibele de kocaman bereketli memeleriyle resmediliyordu.

Bakın bu isimlere, hepsi kadınlara özgü isimler, Kibele Kültü içerisinde kutsal isimler bunlar. Yani biz hala Sümer Şamani kültüründen izler taşıyoruz. Ne zaman kızmemesi müstehcen sayılmaya başladı, asıl bunu merak edelim. İran'da hala bir anne kaldırırma çömelip göğsünü dışarı çıkartıp bebeğini emzirebilmektedir. Sağlık açısından doğru değildir dersiniz tamam, ama İran geleneklerine göre o bir kadın değil bir annedir. Bizim çok çağdaş sandığımız kafamızla anlayamadığımız işte o anneliktir.

“Turunç” adı özellikle Ana'yı ifade eder. Çünkü onun çekirdeği olmadan turunçgilleri üretemezsiniz. Bir tek turunç ağacı çiçek açtığında tüm narenciye bahçesinde tozlanma gerçekleşir, toğurlarının dökülmesini önler, meyvelerin dalında tutmasını sağlar. Bu yönüyle de babadır. Hem ana hem de baba kadar önemli bir işlevi vardır turuncun. Bu nedenle turunç adının kadına verilmesi bana çok normal geldi. Çünkü uzun zamandır fonetikle ilgileniyorum, antik sözcükleri analiz ediyorum, anlamıyla örtüşmelerini yakalıyorum, bugün yaşayan izlerini takip ediyorum ve bu sebeple Şamani-Pers kültürüyle iç içeyim.

Şimdi size yaşayan kültürümüzden bir Şamani özdeyiş örneği vereyim. Artvin Ardanuç'tan:

“Komşumun tek canı sağ olsun, isterse bana ateş bile vermesin.”

“Komşu komşunun külüne muhtaçtır” deyimiyle birbirine oldukça yakın olduğunu fark ettiniz. Komşu için söylenebilecek en güzel sözler bunlar.

Burada “ateş bile vermesin” ne demek, biraz açalım. Kibritin olmadığı yıllar. Çakmağın herkeste bulunmadığı yıllar bize çok uzak değildir. 1950'lerde ablamın beni ateş almaya komşuya gönderdiği yılları dün gibi hatırlıyorum. Komşunun küllüğünde kor varsa

oradan alır bizimkine taşırdık. Mangal küreğine alınan korların üzeri ateş yolda sönmeyin diye külle kapatılırdı.

Komşunun külüne muhtaç yaşamayı biz hayattan öğrendik. Zerdüş öğütleriyle büyütüldük. “Biliyorsan öğreteceksin” derdi ninemiz, bugün ise “benden başkası bilmesin” neo-liberal felsefeler türedi.

.....

Antik kavimlerde ateş neden kutsaldır bilmeyene düşünme ödevi olsun.

Ateşi yaşatmak, ocağı tütmektir, hayat devam ediyor demektir.

En büyük ateş güneştir, kor halindeki ateştir ve hayatı var edendir.

Zerdüştiler “fer ve har” (ısı ve ışık kaynağı) kutsalını sembolize etmişlerdi. Bu geleneği İran’da yaşatan binlerle Zerdüşti var. Öğütleri şiirle yazılmış kutsal kitapları var, yazan şair Zerdüş peygamber olarak görülmüş bir Azeri Türk’tür. Kitabı Avesta, yani Oğuzata. Atasözlerini şiir gibi yazmış, ama divan gibi, derinlikli şiir sanatıyla yazmış öğütleri. Derlemiş toplamış, altın suyuyla öküz derisi üzerine yazmış. Bizim Selçuklulardan önceki devletimiz olan Sasanilerin de kitabıdır ve devlet başkanına verilen yüceltme sıfatı; Avgusto.

Roma kralı Valerian’ı Urfa’da yenen (MS.260) Sasani kralı I.Şapur da Zerdüş olduğu için batılı tarihçiler onları aşağılayarak anlatır. Bizim bugünkü dinimiz İslamiyet Zerdüş kültürünün içinden doğmuştur. Pek çok örtüşen ritüellerimiz var. Ancak biz Hıristiyan Katolik batıdan çok rüzgar almışız, İran ile kültürel bağlarımız zayıflatılmış haldeyiz. İran’da Kacar kraliçesinin sarayın duvarında tek göğsü açıkta olan resmini örnek vereceğim. Bunca yıl sonra bile o resim orda duruyor. Hani İslam devrimi yapıldı da neden o resim orda duruyor diye sormalısınız. Mollalar bile o resmi kaldırmadı.

İşte İran kültürünü ve İran’daki 1 milyon Zerdüştiyi bugünkü Türk okullarından yetişenlerin anlaması onun için mümkün değildir. Bizim İmam Hatiplilerin anlaması hiç mümkün değildir. İran’da da molla okullarından mezunların yönetimi var, bizde de, ama arada kocaman bilinç farkı var; antik kültürünü yok etmiyor.

Gelelim kaş yaparken göz çıkartan, Zerdüştiliği terörist olmakta eş tutan bizimkilere. Teröriste kızgınlığını anlatmak için “Bunlar Zerdüş, bunlar ateist” diyor. Söylenecek şey mi?

Yeni düşük profilli başbakanımız “Düşmanımızın sayısını azaltacağız” dedi, değil mi? İran ile dostluk bu dille olmaz. İran kendi ata kültürünü saygıyla yaşatırken burada o kültüre saygısızlık yapılmasını kabullenemez.

Ateiste ne dersene de, kitlesi yoktur, bireysel bir şeydir, ateistlikle yönetilen bir devlet de yoktur, olsa da kimse üstüne almaz, bundan kavga çıkartmaz. Ancak... Zerdüş olmak Akmenid kralı Kuruş’un halkından olmaktır, Pers olmaktır, Şamani olmaktır, Sasani olmaktır, İslamiyet doğduğunda “Biz zaten tek tanrılıyız” diyerek İslamiyete geçmektir, vb. O bizim de tarihimizdir, başkasının değil.

Hele de, Türk parası Kuruş’un üzerinden buğdayı 2005’de kaldıracaksın, yetmemiş gibi Akmenid Oğuz Kralı Büyük Kuruş’un inancı olan Zerdüşlüğü aşağılayacaksın... Bu hiç olmaz.

Zerdüştlükte aydınlık ile karanlık çarpışırken aydınlık karanlığı yener, aydınlığı temsilen ateşe dönerler, bunda bilim felsefesi vardır. İbadetlerinde gün doğarken sabah namazı kılarlar. Meraklısı Zerdüştlük yazıp internete bakabilir. Zerdüşlüğü PKK felsefesiymiş gibi göstermek çok büyük yanlıştır. Bu hata bir an önce düzeltilmelidir.

Son bir ek yapayım. Eski Türklerde bebeğin doğduğu eve ateş götürmek en büyük armağandı. Astana’da müzede sergilenen altın elbiseli Oğuz Oğlu (Issık Köl !) mezarında bulunan altın kaplardan birinde şu yazıyordu:

“Sen doğduğunda emmin sene bu tabakta ateş getirdi.”

En değerli eşyalarıyla gömülüyordu Oğuz Beyleri, biliyorsunuz. Zerdüşti inancına uygun bir gelenektir.

Son olarak Karamanlı ozan Kübrebi’den bir satır:

“Havadan sudan topraktan ve ateşten varlığa geldik!”

Var mı buna hayır diyecek olan?

30.5.2016

Mahiye Morgül /Ankara